

جایگاه عقود معین در نظم بانکداری اسلامی و رابطه آن با کاهش فقر در جامعه

(تاریخ دریافت ۱۳۹۷/۱۱/۲۲ ، تاریخ تصویب ۱۳۹۸/۰۲/۲۰)

سولماز نظری

چکیده

در بینش اسلامی، دریافت و پرداخت بهره تحریم شده است؛ بنابراین عملیات بانکداری و مالی باید بدون بهره صورت گیرد، و اسلام روشهایی را برای جایگزین کردن بهره و نهادهای اقتصادی مبتنی بر آن پیشنهاد می کند، که از آن جمله می توان به عقود اسلامی به عنوان ابزاری کارآمد اشاره کرد. هدف این مقاله بررسی این عقود در سیستم بانکی و یافتن رابطه آنها با کاهش فقر در جامعه می باشد. برای رسیدن به این هدف، عقود سیزده گانه موجود در سیستم بانکی به همراه ویژگی های آنها بیان گردید و سپس بر اساس دسته بندی صورت گرفته از این عقود (قرض الحسنه، عقود مبادله ای، عقود مشارکتی)، رابطه احتمالی هر کدام از آنها با فقر شرح داده شد. نهایتاً این مقاله به این نتیجه رسید که قرض الحسنه و عقود مشارکتی، می توانند به کاهش فقر در جامعه کمک کنند و عقود مبادله ای اگرچه کاربرد ساده تری نسبت به عقود ذکر شده دارند اما به دلیل بازدهی ثابت و از قبل تعیین شده، عملاً سیستم بانکی را ربوی می کنند؛ بنابراین نمی توانند به ما در نیل به هدف اجتماعی و اقتصادی اسلام کمک نمایند.

واژگان کلیدی: بانکداری اسلامی، عقود معین، بانکداری بدون ربا، نظام اقتصادی،

سیستم بانکی